

Bepantingen in kippenuitlopen – de eerste ervaringen met fruit, wilgen en miscanthus

Afgelopen april hebben het praktijknetwerk 'Bomen voor Buitenkippen' en het project 'Kiplekker onder de wilgen' in elf kippenuitlopen bepantingen aangelegd met fruitbomen (vier bedrijven), wilgen (vier bedrijven) en miscanthus (drie bedrijven). Lees de eerste ervaringen met deze teelten in de kippenuitloop.

Fruitbomen

De fruitbomen zijn allemaal handmatig geplant, hetzij door de bedrijven zelf, hetzij door ingehuude krachten. Deze bomen zijn op een enkeling na goed aangeslagen en de kippen konden er meteen tussen lopen zonder schade toe te brengen. In droge periodes zoals begin juli zijn ze wel regelmatig beregend. In hoeverre de kippen het gedeelte met de fruitbomen nu al beter gebruiken dan toen het nog 'kaal' was, verschilt per bedrijf. Op één van de bedrijven vonden de kippen het 'fruitgedeelte' al aantrekkelijk toen alleen de palen er nog maar stonden. Op een ander bedrijf worden iets meer kippen op het 'fruitgedeelte' gezien dan

voorheen. Op het derde en vierde bedrijf zijn er óf jonge kippen die sowieso nog niet naar buiten gaan óf zijn de kippen nog heel erg tevreden met de triticale, die tussen de bomen en de stal in gezaaid is. Daar moet na het oogsten van de triticale blijken hoe ver de fruitbomen de kippen de uitloop in lokken.

Miscanthus

De miscanthus is door een Duitse loonwerker, tevens de leverancier van de stekken, met een plantmachine geplant. Op een lange dag hebben we op drie bedrijven de miscanthus geplant, met hulp van familieleden en een stagiaire van het Louis Bolk Instituut. De miscanthus is, waarschijnlijk door de kou, maar langzaam uitgelopen en groeit niet snel. De onkruiddruk is echter hoog. Machinaal schoffelen tussen de rijen is goed mogelijk, maar binnen de rijen (die bij miscanthus breder zijn dan bij bijvoorbeeld maïs) groeit veel onkruid. Bovendien zijn de jonge planten dusdanig kwetsbaar, dat de kippen er nog niet in mogen. Op twee bedrijven wordt handmatig geschoffeld, wat behoorlijk wat werk is. Op het derde bedrijf groeit triticale tussen de miscanthus en lopen de kippen er in. De kippen lijken zich te richten op de triticale en de miscanthus met rust te laten.

Wilgen

Op twee bedrijven in Overberg en De Glind is een hectare wilg geplant. Uit deze wilgenplantages zal in de toekomst biomassa worden geoogst voor een met houtsnippers gestookte verwarmingsinstallatie, die op een van de bedrijven staat.

Wilgenplantage 2,5 maand na aanplant.

Foto: Martijn Boosten

Per bedrijf zijn 15.000 wilgenstekken per hectare geplant met een aangepaste Super Prefer plantmachine, die normaal wordt gebruikt voor het planten van onder meer kool- en preiplantjes. De aanplant nam per bedrijf ongeveer een dag in beslag en is uitgevoerd met ingehuurde krachten en vrijwilligers (familieleden). Twee andere bedrijven in Schore en Welsum hebben respectievelijk 0,5 hectare en 0,25 hectare wilg geplant. In Schore is er geplant met een koolplantmachine. In Welsum zijn de wilgenstekken handmatig in de grond gestoken.

De afgelopen drie maanden zijn de wilgen over het algemeen goed gegroeid. Ze hebben scheuten gevormd variërend van 30 tot 100 centimeter hoog (en soms nog hoger). Op dit moment worden de eerste kippen weer toegelaten tot de uitloop. Voor die tijd waren de wilgen te laag en zouden de kippen te veel scheuten kunnen beschadigen. Op plekken waar kippen waren uitgebroken of te vroeg in de uitloop zijn toegelaten, is dan ook goed te zien hoeveel schade de kippen kunnen toebrengen aan de jonge wilgenscheuten. Op één bedrijf zijn delen van de wilgenplantage hierdoor helaas verloren gegaan.

In de wilgenplantages is de afgelopen drie maanden onkruidbestrijding uitgevoerd door tussen de rijen één- tot tweemaal machinaal te schoffelen of te frezen. De meeste wilgen zijn inmiddels boven het onkruid uitgegroeid. Op enkele plekken met zeer hoge onkruiddruk is nog extra schoffelen nodig, omdat anders de wilgen overgroeid raken.

Onderzoek

Op de deelnemende bedrijven wordt gekeken naar de teeltaspecten, de kosten en opbrengsten en het uitloopgebruik door de kippen. Binnen 'Bomen voor buitenkippen' wordt verder in beeld gebracht wat een beplante uitloop betekent voor het verspreiden van de mineralen uit de mest en voor de biodiversiteit. Op verzoek van St. Fonds voor Pluimveebelangen wordt op een aantal bedrijven nagegaan in hoeverre ganzen en eenden geweerd kunnen worden en of er andere vogelsoorten aangetrokken of geweerd worden met de beplanting. Dit omdat watervogels, die een voorkeur voor grasland hebben, een groter risico vormen in de verspreiding van vogelgriep.

Meer info

www.bomenvoorbuitenkippen.nl en www.kiplekkeronderdewilgen.nl

en netwerkbegeleider Monique Bestman (m.bestman@louisbolk.nl)

Foto: Martijn Boosten

De projecten worden gefinancierd door het ministerie van Economische Zaken, het Europees Fonds voor de Plattelandsontwikkeling, InnovatieNetwerk, St. Fonds voor Pluimveebelangen, Bionext, St. Merkartikel Bio+, 'Adopteer een kip' en de deelnemende pluimveehouders.

Foto: Patrick Jansen